

תכנית לאומית רב שנתית לבטיחות בדרכים

נייר עמדה - עמותת אור ירוק

בעשור האחרון (2011-2021) ירד מספר ההרוגים מתאונות דרכים במדינות אירופה ב-31% בממוצע. ישראל הגיעה למקום האחרון במדד זה, והורידה את מספר ההרוגים בתאונות דרכים בתקופה זו ב-5% בלבד. באשר לפצועים קשה תמונת המצב חמורה אף יותר, בעוד שמדינות אירופה הורידו את שיעור הנפגעים באורח קשה בתאונות דרכים ב-18% בממוצע, במדינת ישראל עלה שיעור הנפגעים קשה ב-18%¹.

ההצלחה במאבק בקטל בכבישים במדינות רבות, היא תולדה של תכנון ויישום תכנית לאומית רב שנתית והצבת יעדים מדידים להפחתה במספר ההרוגים בתאונות דרכים. על התכנית לכלול מטרת על ויעדי ביניים מוגדרים ושקופים, בעזרתם ניתן יהיה למדוד את הצלחת התכנית.

בישראל לא אושרה ותוקצבה תכנית לאומית רב שנתית לבטיחות בדרכים מאז תכנית שיינין שפורסמה בשנת 2005. על שולחנה של שרת התחבורה והבטיחות בדרכים מונחת תכנית לאומית רב שנתית אשר הוגשה לשרה בזמן כהונתה הקודמת בתפקיד וכן תכנית שהכינה הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים בשנה החולפת שאושרה בממשלה הקודמת, אך ללא התקציב הנדרש.

שר התחבורה של ליטא, שהוכתרה כמנצחת בפרויקט ההשוואה האירופי של המועצה האירופית לבטיחות בדרכים לשנת 2022, ציין כי באמצעות תקצוב הולם ופעולה על בסיס תכנית לאומית שהוכנה על ידי גורמי מקצוע הצליחה מדינתו להוריד מעל ל-50% בהרוגים בתאונות דרכים בעשור- פי עשרה יותר מאשר ישראל.²

על אסטרטגיית התכנית הלאומית לבטיחות בדרכים להתבסס על נתונים המותאמים למדינת ישראל כמו משתמשי דרך בעלי סיכון מוגבר להיפגעות בתאונות דרכים בישראל: הולכי רגל- בדגש על ילדים ואזרחים ותיקים, רוכבי כלים דו-גלגליים, אזרחי החברה הערבית, נהגים צעירים ועוד ולפעול למען שיפור בטיחותם באמצעים

¹ 16th Annual Road Safety Performance Index (PIN) Report, 2022, ETSC.

² 16th Annual Road Safety Performance Index (PIN) Report, 2022, ETSC.

המוכחים כיעילים כמו שיפור תשתיות, הגברת אכיפה, חינוך, קידום טכנולוגיה וחקיקה מגבה.

חשוב לציין כי המאבק לצמצום תאונות הדרכים הוא מאבק ארוך טווח המחייב שימוש באמצעים הדורשים תקציב הולם. כיום תקציב הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים עומד על 70 מיליון ₪, כשבכל שנה עלות תאונות הדרכים במדינת ישראל מגיע לכ-16 מיליארד ₪.³

על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לאשר ולתקצב תכנית לאומית רב שנתית מפורטת הכוללת תכנית סדורה ושקופה לצמצום תאונות הדרכים בישראל. רק באופן זה תוכל מדינת ישראל להתקדם אל עבר חזון אפס הרוגים בתאונות דרכים, המוביל מדינות רבות באירופה ולהביא להפחתה משמעותית במספר ההרוגים מתאונות דרכים ולהציל חיי אדם.